

Josefines gate 15 (nå Underhaugsveien 18), ligger i hjertet av Homansbyen. Homansbyen er oppkalt etter brødrene Peter Jacob Homann (1816-68) og Henrik Homan¹ (1824-1900), to advokatbrødre. Sammen med ekspedisjonssekretær Johan Collett og prokurator Lars Rasch kjøpte de løkken Frihedssæde i 1853. I tillegg kjøpte brødrene løkken Frydendal, området mellom Hegdehaugsveien – Riddervoldsgate og Uranienborg – Incognitogata. De sørget for utbygging av området, påbegynt i 1858. De fire første årene lot de arkitekt Georg Andreas Bull² (1829-1917) tegne alle husene. Disse vakre og hver og én unike bygningene ble lagt ut for salg med opparbeidet hage.

Josefines gate 15 er trolig et av de første husene som ble oppført, i 1859, i stil av engelsk nygotikk. Huset er ombygget og utvidet fra det opprinnelige huset. Det fortelles at plaskende springvann var karakteristisk for hagene i Josefines gate, så også i nr. 15. En kuriøs historie er det at den opprinnelige støpejernsfontenen ble „bortført“ av en ukjent dame en gang på sommeren 1983, mens huset gjennomgikk rehabilitering. Fontenen ble løftet inn i en bil under hevding av at den tilhørte vedkommendes tante, og „... borte ble både hun og fontenen.“³

Henrik Homan, som arbeidet mest med nr. 15, solgte i 1859 huset til enkemadam Grethe Juell for 900 speciedaler. Det var en klausul ved tinglysningen som lød som følger: *"må aldrig bygges nedenfor husets facade, hverken av kjøperen eller senere eiere, grunden må aldrig utstykkes eller benyttes til offentlig forlystelse, til fabrikk, 'Manufacturanlæg' eller som oppstillingsplass for 'ildelugtende Gjenstande'".*

Huset ble mye benyttet til kulturelle aktiviteter fra første stund. Det ble gjennom enkemadam Juell trolig møtested for byens sosietet og kjente kunstnere, som madammens tidligere hjem hadde vært. Etter tre år overdro hun huset til sin svigersønn, dikteren og dosenten, senere professor Andreas Munch (1811-84). Eiendommen ble da estimert til en verdi av 6 000 speciedaler! (Det var prisstigning på boliger den gang også.)

Andreas Munch var enkemann og giftet seg på ny i 1865 med en dansk kvinne, hvorpå huset ble samlingssted for mange av datidens store kunstnere. Det ble arrangert månedlige „*estetiske soarées*“ hvor det var musikalsk eller litterær underholdning. Her deltok bl.a. Bjørnstjerne Bjørnson, Camilla Collett, Magdalena Thoresen, Halfdan Kjerulf og Edvard Grieg. Tegneren og

1 De to brødrene stavet etternavnet ulikt.

2 Arkitekt Bull var fiolinisten og komponisten Ole Bulls 19 år yngre bror.

3 Fra Anne Bråtens bidrag i MPOs, daværende OMLFs, 100-års jubileumsskrift (Oslo Musikk lærerforening/Norsk Musikforlag A/S, 2005).

forfatteren Alf Næsheim skriver om dette i boken „Kristiania i Oslo – Hovedstadsvandringer med skissebok“ (Bind 2, Chr. Schibsteds Forlag, Oslo 1987):

„ Munchs hjem var en vakker ramme om disse populære kveldene, prydet som det var med kobberstikk, malerier, stilrene møbler og – ikke å forglemme – husets stolthet, en kopi av den berømte marmorskulpturen av Niobe i Firenze.“

Munch hadde riktignok hovedtilhold i Danmark i tiden som fulgte, hvor ekteparet holdt lignende type *salong*⁴.

I 1872 ble huset solgt til handelsfullmektig Thorvald Hurum (1839-1909) for 4 500 speciedaler. Han flyttet inn med sin kone Jacobine Olava Haslum (1844-1929) og deres to døtre Sigrid Andrea og Aagot Marie, hhv. 2 år og snaut 4 måneder gamle. Alf Hurum ble født først 10 år senere, 21. september 1882. Han bodde i barndomshjemmet til 1905, hvorpå han dro til Berlin for å starte studier ved *Kgl. Hochschule für Musik*. Der giftet han seg i juni i 1908 med Elisabeth Leslie Wight (1884-1984), fra Honolulu, Hawaii.

Ekteparet bodde, ved siden av en hytte på Geilo, i Josefines gate 15 da de besøkte Norge. Det skal ha vært et vakkert og fargerikt hjem, prydet av Hurums egne malerier, for det meste malt i Paris og Egypt. Flere av Hurums impresjonistiske musikkverk er komponert i Josefines gate, med naturlig preg av husets kulturelle atmosfære. Tordis Gjems Selmer har i et intervju med Hurum (presentert i ukesmagasinet *Urd* i 1923) gitt et glimt av hjemmet – med en impresjonistisk dagligstue. Hun forteller at

„det var så meget der talte av sig selv i det bedaarende farverike hjem Hurum og hans sydamerikanske hustru har lat blomstre op her midt i byen. Jeg sier uttrykkelig blomstre ja – jeg hadde nemlig følelsen av at jeg dumpet ned midt i en blomsterbuket. Farvene sluttet sig sammen om mig – brogede, men ikke forvirrede – harmonisk samstemt det hele, ja som det var sang i det. Saan ser altsaa impressionismen ut omsat i dagligstue! Maatte den faa mange tilhængere!“

Da Jacobine Hurum døde i april 1929, arvet de tre barna huset. De to søstrene var ikke interessert i å sitte med huset, og Alf overtok det ved skjøte av 31. mai 1929 for kr. 20 000. Samtidig forlot han og Leslie landet og reiste til Tyskland, Frankrike, Japan og Kina, for i 1939 å bosette seg i Honolulu på Hawaii. De bodde ofte i Norge, og Hurum bekostet en omfattende renovering av huset, til en pris av over kr. 70 000.

⁴Munch sto i en både nasjonalromantisk og almen europeisk romantisk tradisjon. Som nasjonalromantiker, jfr. eksempelvis hans kjente dikt „Der ånder en tindrende sommerluft“ til Tidemand og Gudes bilde „Brudeferd i Hardanger“. Diktet ble tonsatt for mannskor av Halvdan Kjerulf, og ble i sin tid mye fremført. Andreas Munch var for øvrig fetter av Edvard Munchs far.

Paret måtte imidlertid oppgi en plan om å bo halvårlig i Norge, da han med tiden fikk alvorlige hjerteproblemer og emfysen som umuliggjorde den lange reisen fra Hawaii.

På midten av 60-tallet vokste tanken om å donere eiendommen frem. Hurum opprettet i 1967 et fond på 100 000 dollar til fordel for norske komponister, som ble bekjentgjort på komponistforeningens 50-årsjubileum samme år. Hurum gjorde gode investeringer på Hawaii og året etter satte han opp fondet til 150 000 dollar!

Paret bestemte seg så for å donere bort Hurums eiendommer i Norge, etter amerikansk skikk på den tiden, og tok kontakt med pianistinnen Mary Barratt-Due. De ville gjerne skjenke huset til norske musikk lærere, og etter mye byråkrati ble eiendommen overdratt til Oslo Musikk lærerforening. I skjøtet står det bl.a.:

„Undertegnede komponist Alf Hurum, Honolulu, Hawaii, skjøter og overdrar herved som gave min eiendom Josefines gate 15, Oslo, til Oslo Musikk lærerforening som skal benytte eiendommen som residens for foreningen og bolig for musikk lærere tilsluttet Norske Musikk læreres Landsforbund.“

Skjøtet ble undertegnet 10. juli 1972. En måned senere, den 12. august 1972, døde Alf Hurum. Oslo Musikk lærerforening solgte da sitt daværende tilholdssted Bogstadveien 51 (kjøpt 6. oktober 1968 etter 62 år uten egne lokaler) og overtok med stor takk et vakkert, lite hus med "stor sjel"!

I dag foregår det musikk og pedagogikk i tidens ånd i huset etter Hurums ønske, og noen av hans malerier fra fjern og nær fulgte huset og pryder den lille stuen i andre etasje. Stuene i første etasje er slått sammen og gjort om til en intim konsertsal, *Hurumsalen*, med et godt Steiwayflygel på en liten scene. Her holdes konserter og andre mindre arrangementer.

Stiftelsen Josefines gate 15 sto for mye arbeid med renovering og oppgradering og bygget inn studioer i kjelleren. Det er nå fire studioer for utleie til medlemmer, et overnattingsrom fortrinnsvis for medlemmer av Musikkpedagogene Oslo⁵ og øvrige medlemmer tilsluttet Musikkpedagogene Norge⁶, innbudte kunstnere mv.

Vi håper Alf Hurum er glade for aktivitetene og ivaretagelsen av eiendommen!

(Fritt bearbeidet og supplert utdrag av Rune J. Andersens artikkel i Oslo Musikk lærerforenings 100-års jubileumsskrift "*OMLF 100 år" Jeg kunne det da jeg gikk hjemmefra*", utgitt av Oslo Musikk lærerforening på *Norsk Musikforlag A/S* i 2005.)

5 På årsmøtet i 2014 ble Oslo Musikk lærerforenings navn endret til Musikkpedagogene Oslo.

6 Tidligere Norske Musikk læreres Landsforbund.